

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Katedra teologické etiky a spirituální teologie

Posudek vedoucího/vedoucí diplomové práce

jméno vedoucího/vedoucí Mgr. Vojtěch Mašek, Ph.D.

Autor/autorka práce: Bc. Jaroslav Bednář
 Studijní program/obor: Humanitní studia, Aplikovaná etika
 Název práce: Lichva v demokratické společnosti. Eticko-historický a občansko-právní pohled v kontextu České republiky
 Vedoucí práce: Mgr. Vojtěch Mašek, Ph.D.
 Rozsah práce: 137 s

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	Nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☒	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☒	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel;				

formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☐	☒	☐	☐
Zpracování příloh	☒	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☐	☒	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	☒	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☒	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☒	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☒	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☒	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☒	☐	☐
C. Celkový přínos práce Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano	ne		
Práce je kompilační prací	☒	☐		
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☒	☐		
Práce přináší nové poznatky	☒	☐		
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☒	☐		
Práce má metodologický/teologický přínos	☒	☐		
D. Průběh zpracování práce				
	ano	ne		
Autor/ka pravidelně konzultovala s vedoucím práce	☒	☐		
Autor/ka přicházela se samostatnými tvůrčími podněty	☒	☐		

Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Práce Bc. Jaroslava Bednáře je cenným pokusem o syntetické vyrovnání s mravními dilematy tzv. lichvy v podmínkách současných demokratických společností, zejména s ohledem na český kontext. Z metodického hlediska se práce pohybuje na pomezí křesťanské sociální etiky, etiky práva, a dějin idejí a snaží se také poctivě vyrovnat s obtížemi plynoucími z interdisciplinární přesažnosti jejího tématu.

Kromě dobrého rozvržení základních etických dilemat v úvodních kapitolách a závěrečných kazuistik současné lichvy z pohledu dlužníka i věřitele, je nejcennější stránkou práce bohatá faktografická (zejména eticko-právní) syntéza hodnotových náhledů na problém lichvy, k níž autor shromáždil velké množství různorodé a ne zcela běžné literatury, včetně některých pramenů archivních. Ve vlastní etické argumentaci stojí za pozornost autorův rozbor vztahu lichvy a nesvobody (zneužití stavu dlužníkovy tísně), vývoj náhledů na problematiku úroku, přiblížení morálně-legislativní stránky současných exekucí a návrhy na prevenci a nápravu praxe lichvy v českém kontextu.

Za hlavní slabinu lze považovat nedostatečnou závěrečnou redakci práce, která by mohla přispět k mnohem jednoznačnějšímu vymezení metodiky, zpřehlednění struktury, shrnutí a rozvinutí klíčových etických argumentů, vyhnutí se zbytečným myšlenkovým zkratkám a v neposlední řadě k odstranění citačních a stylistických neobratností, které jsou daní za autorovu badatelskou nezkušenost a náročnost syntézy, o kterou se pokusil. Není např. zřejmé, proč by demokratická občanská společnost měla být automaticky společností "hrabivější", "konzumnější" a tím pádem více náchylnou k lichvě než společnosti poznamenané nesvobodou, v nichž určité statky vzbuzují touhu svou nedostupností nebo přístupností pouze pro vyvolené.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

1. Shrňte stručně klíčové formy jednání, které by bylo možné v současnosti označit jako lichvu, a vlastní návrhy, jak by bylo možné je řešit na rovině morální, právní a institucionální

2. Na s. 83 (s odkazem na ekonoma Luboše Smrčku) uvádíte, že "z majoritní rodiny se /dnes/ vytratil rodinný rozpočet". Co tato skutečnost z etického hlediska přesně znamená a jaký by mohla mít vliv na současnou praxi lichvy?

Doporučení práce k obhajobě

doporučuji

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 8. 12. 2018

Podpis: